

Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek |
Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću | Građanski odbor za ljudska prava

Osijek, Zagreb, 10. prosinca 2011.

PAULIN DVOR - DVADESET GODINA OD ZLOČINA

Dvadeseta je godišnjica od počinjenja zločina nad osamnaestero civila iz Paulin Dvora. Naime, **11. prosinca 1991. godine pripadnici 130. brigade HV-a**, navodno iz osvete za poginulog suborca, **ubili su osamnaestero civila srpske i mađarske nacionalnosti** u starosti od 45 do 81 godine. Bila je to, naizgled, jedna od bezumnih akcija pijanih vojnika. No zločin je godinama prikriivan, a tijela žrtava otkrivena su, stotinama kilometara dalje od mjesta zločina. Upravo ta činjenica govori da **ovaj zločin nije incident**, nije slučajna reakcija pijanih vojnika.

Simbolično, **zločin je počinjen dan nakon obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava** – na 43. obljetnicu potpisivanja *Opće deklaracije o ljudskih prava*, kojom je po prvi puta u povijesti čovječanstva priznato **pravo svih ljudi na "život, slobodu i sigurnost... bez ikakvih razlika"**.

O zločinu u Paulin Dvoru u hrvatskoj se javnosti zna vrlo malo, o tom se zločinu nerado govori i piše. Do danas, dvadeset godina nakon zločina, **ostalo je neistraženo tko je sve sudjelovao u ubojstvu civila, i tko je naredio** da se tijela žrtava, umjesto pokopa na groblju, sakriju u vojnom skladištu Lug kod Čepina. Ne zna se tko je, u pokušaju da prikrije tragove, minirao kuću u kojoj se zločin dogodio. Do danas je ostalo neistraženo, ili barem široj javnosti nepoznato, tko je osmislio i organizirao transport posmrtnih ostataka vozilima HV-a u Rizvanušu kod Gospića u siječnju 1997, gdje su pokopana u plastičnim bačvama.

Žrtve zločina u Paulinom Dvoru, su već više puta obezvrjeđivane - onda kada su masakrirane, kada su se počinitelji vratili da noževima pobiju preživjele, kao i propuštanjem javnog obznanjivanja zločina i njegova sudskog procesuiranja, zataškavanjem počinjenoga, sakrivanjem i premještanjem tijela žrtava, uništavanjem mjesta zločina i upornim prešućivanjem počinitelja zločina. U vrijeme počinjenja bio je to zločin skupine od 6 ili 8 ljudi koji su - u jednom momentu nedopustive slabosti - samovoljno i brutalno svom angažmanu u ratu dali lik golog međuetničkog obračunavanja. Dugogodišnjim je ustupcima počiniteljima, činjenima od državnih dužnosnika - od policijskih do političkih, odgovornost za zločin time postepeno, i naoko neopazice, postala i **državna odgovornost**. Budući da su propuštali ili odbijali kriminalizirati skupinu počinitelja zbog etnički motiviranoga zločina, žig je nesankcioniranoga kriminala naime ostao i na državnim institucijama.

Za zločin je do sada pravomoćno osuđena tek jedna osoba, protiv jedne osobe se vodi više puta ponavljani prvostupanjski postupak, iako je tijekom sudskog procesa utvrđeno da je u zločinu sudjelovalo više osoba. Pravosuđe, unatoč proteku dvadeset godina od zločina, **nije procesuiralo odgovorne za prikrivanje toga zločina, nije optužilo i procesuiralo sve neposredne izvršitelje.** U prikrivanju toga zločina, prema pisanjima medija, bili su angažirani vrlo visoko rangirani ljudi iz tadašnjeg SIS-a i Kriminalističke službe Vojne policije.

Tu prestaje formalno procesuiranje zločina. Hrvatska javnost, unatoč prividnoj brizi za stradalnike/ce, nezainteresirana je za ovaj zločin, usprkos njegovoj višedimenzionalnosti. Jedino je Predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović, prošle godine, odao dužno poštovanje žrtvama te se ispričao za počinjeni zločin.

Ovo izjavom još jednom želimo izraziti svoje **suosjećanje sa svima koji su na bilo koji način iskusili bol i patnju tijekom Domovinskog rata. Želimo podsjetiti na obavezu otkrivanja i procesuiranja počinitelja ratnih zločina bez obzira koje jedinice ili postrojbe ih počinile, te obavezu osiguravanja obeštećenja i priznanja gubitaka obiteljima nevino ubijenih žrtava, bez obzira s koje strane one bile. Žrtve i hrvatska javnost zaslužuju istinu ma kako ona neugodna bila.**

Prikrivanje zločina ne smije biti obrazac ponašanja, a svi društveni akteri trebali bi posvećeno raditi na priznavanju patnje žrtava, utvrđivanju odgovornosti, zagovaranju pravičnih sudskih postupaka, čuvanju povijesnog pamćenja na temelju činjenica i izgradnji povjerenja.

Katarina Kruhonja, Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek

Vesna Teršelič, *Documenta*-Centar za suočavanje s prošlošću

Zoran Pusić, Građanski odbor za ljudska prava

Žrtve zločina u Paulin dvoru:

Gavrić Jovan
Grubišić Boja
Jelić Anđa
Jelić Boško
Katić Bosiljka
Katić Dmitar
Katić Draginja
Katić Milan
Katić Petar
Kečkeš Dragutin
Labus Milan
Medić Vukašin
Milović Milica
Milović Spasoja
Rodić Milena
Sudžuković Božidar
Sudžuković Marija
Vujnović Darinka